

fiskevattenägarna

Förbundsdirektören reflekterar

En mycket underlig vår har nu övergått i skir försommar. Bristen på fysisk och social samvaro har varit påtaglig även om jag personligen fortsatt jobbar utifrån ett glest befolkat kontor allt sedan pandemin bröt ut. Normalt är våren årets mest intensiva period. Alla inställda medlemsmöten, uppskjutna föreningsstämmor och till cybervärlden förpassade nationella möten har skapat ett tomrum och en känsla av att något saknas. Det är ute i verkligheten med riktiga människor som verkliga möten äger rum, därav denna tomhetskänsla.

I väntan på de bättre "gamla goda" tider som vi alla längtar efter, går vi nu trots allt in i en efterlängtat sommarperiod. Vi kan fröjda oss åt att just vår egen resurs, fiskevattnet med kringliggande natur, är något som korttidspermitterade och inestängda människor suktar efter och i stora skaror nu söker sin tillflykt till. Rapporter från de digitala försäljarna av fiskekort vittnar om en markant ökning av fiskekortförsäljningen under våren jämfört med tidigare år. Den stora samhällsnytta som våra fiskevårdsområdesföreningar och övriga upplåtare av fiske bidrar med blir extra påtaglig i dessa tider. Känn stolthet över det viktiga förvaltnings- och upplåtelsearbete som ni bedriver i Era fiskevatten. Men glöm inte bort att ta skäligt betalt!

På minuskontot hamnar att vi kan förvänta oss en minskad försäljning till utländska besökare och fisketurister i sommar. Uteblivna utländska turister och konferensgäster sargar förstås landsbygdens viktiga besöks- och fisketurismnäring hårt och det är i förlängningen svårt att sia om vart den totala fiskekortsförsäljningen landar då vi summerar detta annorlunda och svårprognosticerade år.

Slutklämmen på min reflektion får bli ett enkelt sommarbudskap till alla medlemmar. Glöm inte bort att själva njuta av Era fantastiska fiskevatten och vackra landsbygdsmiljöer i sommar. Förse Er med färsk och egenfångad hushållsfisk och unna Er en och annan lokal delikatess från sjöarnas, vattendragens, kustens eller skärgårdarnas skafferi i pannan eller på grillen. Det kommer jag att göra.

Nya medlemmar

Under senvåren har Kultes Gård (Skaraborg) anslutit inom kategorin enskild näringsidkare och Sandvikssjön-Edsforsens Fvof (Jämtland) inom kategorin föreningar. Båda medlemmarna hälsas varmt välkomna till förbundet.

Digital förbundsstämma

Till följd av Coronapandemin hölls årets förbundsstämma den 27 maj via digital teknik. Med stöd av framtagna instruktioner, möjlighet till testmöte och inhyrd support från iFiske kunde stämman genomföras förvånansvärt smidigt, där 35 ombud, styrelsefunktionärer och övriga deltagare från hela landet slöt upp bakom datorskärmarna.

Förbundsordförande Lars Wiström inledde stämman med en parentation och stilla minut över förre styrelseledamoten och vice ordföranden Thomas Björklund som gick bort i mitten av maj. Thomas Björklund har varit verksam i styrelsen i nästan 20 år och varit en mycket värdefull kraft genom sitt starka engagemang för fiskerättsliga frågor och med sitt breda kontaktnät inom skogsägarrörelsen och övriga landsbygdsorganisationer.

fiskevattenägarna

Bengt Henriksson ledde själva stämmoförhandlingarna. Stämman behandlade en motion från Daladistriktet som, med anledning av de nya föreskrifterna om hantering av signalkräfta, yrkade om att Förbundet verkar för att det generella minimimåttet på signalkräftor tas bort och det blir tillåtet med förstärkningsutsättningar inom eget vatten där signalkräfta redan är etablerad. Stämman biföll motionen.

Lars Wiström omvaldes som förbundsordförande. Bengt Henriksson och Peter Lundgren omvaldes som ledamöter i styrelsen för ytterligare en tvåårsperiod. Olle Bergfors, Dalarna, valdes in som ny styrelseledamot.

Beslut togs om att 2021 års stämma ska hållas den 25 - 26 maj på Tiraholms Fisk invid Bolmen i gränstrakterna av Halland och Småland. Alltså samma plats som var inplanerad för årets stämma innan pandemin satte stopp för fysiska möten.

Nytt från strandskyddsutredningen

Utredningen om översyn av strandskyddet fortskrider men påverkas även den av Coronasituationen. Utredningens expertgrupp har inte haft något fysiskt möte sedan i slutet av februari. Expertgruppmötet i början av april ställdes in och ersattes av att experterna istället fick lämna in skriftliga synpunkter på utredarens preliminära förslag inom tre fokusområden som berör "Enklare att bygga på landsbygden genom differentiering och särskilda skäl", "Skapa likvärdiga förutsättningar över landet" och "ökad samordning mellan samhällsbyggnadsprocesserna och strandskyddet".

I mitten av juni genomfördes ett digitalt expertgruppmöte som gav utrymme för direkta inspel och diskussioner. Framförallt behandlades utredningens förslag till "ett mer differentierat strandskydd", "ökad och effektiv tillsyn inom strandskyddade områden" och "bättre samordning mellan samhällsbyggnadsprocesser och strandskydd".

I slutet av augusti kommer expertgruppen att få ta del av vissa underlag till slutbetänkandet för skriftliga synpunkter och kommentarer. Under september kommer sedan färdiga författningsförslag att levereras för översyn i rask takt.

Nästa expertgruppmöte är inplanerat till den 22 september, om möjligt fysiskt. Ett fysiskt slutmöte är sedan fastställt till den 20 oktober i Stockholm. Utredningens slutbetänkande ska levereras till Miljödepartementet senast den 30/11 2020.

Intressentdialogen närmar sig slutfasen

Jordbruksverkets och Havs- och vattenmyndighetens intressentdialog för att processa fram en gemensam strategi för fiskets alla näringar tog ytterligare ett steg under april. Ett digitalt stormöte hölls på vilket fiskets intressenter och myndigheter i grupper diskuterade utmaningar och målområden i en kommande strategi med hållbart fiske som ledstjärna. Myndigheterna ska enligt egen utsago remittera ett förslag till strategi innan midsommar. Fram till dess ska man också låta utvärdera de befintliga strategierna för yrkesfisket, vattenbruket och fritidsfisket/fisketurismen.

fiskevattenägarna

En avslutande intressentdialog planeras sedan att hållas under oktober och den nya strategin ska ligga klubbad och klar vid årsskiftet. Redan efter sommaren kommer man också parallellt att påbörja arbetet med att ta fram underliggande och mer konkreta handlingsplaner till strategin. En handlingsplan ska tas fram för respektive fiskerinäring.

Remiss kompletterade föreskrifter för signalkräfta

HaV har under senvåren remitterat ett förslag till justerade föreskrifter för hantering av signalkräfta. Framförallt handlar det om vilka vatten utanför hanteringsområdet som efter ansökan föreslås medges fortsatt fiske av signalkräfta.

I förbundets yttrande vidhåller vi vår uppfattning att hanteringsområdet även bör omfatta Värmland, Dalsland och norra Bohuslän och att modellen med skyddsområden för flodkräfta istället kan säkerställa de flodkräftaförekomster som finns i berörda landskap.

Vi välkomnar och tillstyrker förslaget om utvidgning av hanteringsområdet till att omfatta ytterligare delar av Dalarnas län och Värmlands län. Vi tillstyrker också att fiske efter signalkräfta medges i 16 föreslagna sjöar och vattendrag i Västra Götalands län, Värmlands län, Dalarnas län och Gävleborgs län innebärande att dessa vatten tas upp i en ny bilaga till föreskriften, bilaga 2 "Vatten utanför hanteringsområdet för signalkräfta där fiske efter signalkräfta är tillåtet".

Vi har inga invändningar mot att de vatten i Gävleborgs- och Värmlands län, där ansökan grundar sig i ett utrotningsfiske, lämnas utanför bilaga 2. För övriga vatten där fiske efter signalkräfta ej föreslås bli tillåtet anser vi att det underlag och de motiveringar som redovisas i remisshandlingarna är för bristfälliga för att vi ska kunna ta ställning. Därför avstyrker vi förslaget att fiske efter signalkräfta inte medges i dessa vatten.

Slutligen är vi mycket starkt kritiskt till de regler för hantering av signalkräfta inom hanteringsområdet som saknar legitimitet och som enbart försvårar förvaltningen av signalkräfta som landsbygdsresurs. Vi yrkar därför att Havs- och vattenmyndigheten avskaffar minimimåttet för fångst av signalkräfta inom hanteringsområdet. Vi yrkar även på att definitionen av flyttning av signalkräfta modifieras i föreskrifterna så att flyttning blir möjlig till en annan del av en damm, sjö eller ett vattendrag om det saknas vandringshinder inom nämnda vattenområden.

Hela förbundets yttrande över HaVs förslag hittar ni på vår hemsida under menyn näringspolitik - remissyttanden 2020.

Remiss åtgärder för torsken

Havs- och vattenmyndigheten har begärt in synpunkter på åtgärder, utöver fiskerelaterade, som kan tänkas skydda och säkra återhämtning av torskbestånd i svenska vatten. Åtgärder som föreslås är bland annat begränsning av predation från marina däggdjur och fågel i avgränsade områden, utsättning av torsk, kompletterande skydd och restaurering av torskens livsmiljöer, artificiella rev och avlägsnande av förlorade fiskeredskap.

fiskevattenägarna

Sveriges Fiskevattenägareförbund prioriterar en begränsning av predation från marina däggdjur och fågel högst bland de åtgärder som föreslås. Vi anser begränsningen måste vara kraftfull och att den måste omfatta hela Sveriges kuststräcka inklusive alla skärgårdsområden. En kraftfull begränsning av säl och skarv är helt nödvändig om övriga listade åtgärder för torsken i form av områdesskydd, artificiella rev och utsättningar ska vara meningsfulla.

Vi betonar att det som behövs är beståndsreglerande regionala förvaltningsplaner och praktisk handling. Det är dags att lita på all lokal kunskap om skarvens och sälens betydande inverkan på kustfiskbestånden som i accelererande omfattning förmedlas från fiskerättsägare och näringsidkare utmed landets kuster. Denna lokala kunskap är en grundläggande ingrediens i ekosystembaserad fiskförvaltning och måste tas till vara om konceptet ska vara trovärdigt

Remiss ändrade regler för ålfiske

HaV har under våren remitterat ett förslag till ändrade föreskrifter för fiske efter ål i havet.

Förslaget berör huvudsakligen Sveriges valda förbudsperiod inom ramen för EUs påbud om att förbud mot fiske efter ål i havet ska gälla under en sammanhängande period av tre månader mellan den 1 augusti och sista februari. HaVs förslag till förbudsperiod var från och med den 1 november 2020 till och med den 31 januari 2021 d.v.s. samma förbudsperioden som gällde under förutvarande säsong.

I vårt yttrande framhåller vi det som högst angeläget att förbudsperioden samordnas med Danmark. Den förbudsperiod som varit gällande 2019/2020 har inte varit samordnad med Danmarks period. Då Danmark har valt den senast möjliga perioden har det danska ålfisket kunnat bedrivas under november månad. Innebörden har blivit att ålfisket i Öresund har fortgått och ensidigt har bedrivits av danska fiskare under en månad som svenska myndigheter har valt att skydda ålen. I remissunderlaget påpekar Havs- och vattenmyndigheten att förbudsperioden bör samordnas med övriga länder. Vi anser att det är dags att gå från ord till handling och få till stånd en samordning med vårt danska grannland.

HaV har nu fattat beslut om denna säsong förbudsperiod och det blev enligt förslaget, den 1 november 2020 till och med den 31 januari 2021. Vilken förbudsperiod som danskarna har valt är inte känt i nuläget.

Möte med Vattenkraftens miljöfond

Även vårens möte med samverkansgruppen för Vattenkraftens miljöfond blev digitalt.

En springande punkt för att miljöprövningsprocesserna ska kunna komma igång är att regeringen fattar beslut om att anta den nationella planen (den s.k. Nappen). Anna Ahlén, handläggare på miljödepartementet, medverkade på mötet och redogjorde om beredningsläget i regeringskansliet. Ambitionen är att regeringen ska fatta beslut om den nationella planen för miljöprövning av vattenkraften före sommaren men det var oklart om man kommer att leva upp till detta. Coronasituationen har fördröjt beredningen.

fiskevattenägarna

I övrigt redogjorde miljöfonden för sina tre pilotprojekt (Tidan, Alsterån och Ljungan) som syftar till att testa modeller för den regionala samverkansprocess som ska genomsyra kommande prövningar i de olika prövningsgrupperna/avrinningsområdena. HaV förväntas här framöver ta fram en vägledning för den regionala samverkansprocessen. Slutligen framkom att länsstyrelserna hade bildat en nationell "Napp-grupp" som bland annat kommer att behandla frågor där det behövs en nationell samsyn. Representanter för länsstyrelserna i Norrbotten, Jämtland, Dalarna, Örebro, Jönköping och Skåne ingår i denna grupp.

Sportfiskarnas nya artskrifter

Sportfiskarna har låtit producera nya arthäften om gädda, gös och öring. Skrifterna, som har författats av några av Sveriges duktigaste fiskeribiologer, beskriver arternas biologi och hur de bäst vårdas och förvaltas. Arthäften kan laddas ned från Sportfiskarnas hemsida www.sportfiskarna.se under fliken miljö/arthäften.

Informationskampanj om invasiva främmande arter

Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket genomför under sommaren en informationssatsning om invasiva främmande arter. Ett flertal länsstyrelser och organisationer medverkar i kampanjen som i år fokuserar på att öka medvetenheten om hur invasiva arter sprids och vad man göra för att hindra spridningen av dessa främmande och oönskade arter. Det finns ett flertal invasiva växter och djur som kan ställa till med mycket skada både på land och i våra sjöar och vattendrag.

Förbundet medverkar i kampanjen och då förstås ur perspektivet att motverka att främmande arter sprids och får fäste i sjöar och vattendrag. Det gäller att vara observant ute vid vattnen så att inte gästande sportfiskare och övrig allmänhet sprider otrevligheter från andra vatten. Exempelvis har flera vatten idag stora problem med den invasiva växten sjögull. I många fall kan det bland annat vara relevant att föreningar och fiskerättsägare informerar och uppmanar sportfiskare och kanotister om att båtar och andra flytetyg ska rengöras ordentligt om de flyttas mellan olika vattenområden. Kampanjen har tagit fram filmer, textunderlag, posters och illustrationer om hur man förhindrar spridning i olika situationer. Detta informationsmaterial kan laddas ned för användning från följande hemsida:

<https://www.havochvatten.se/hav/fiske--fritid/arter/frammande-arter/frammande-arter/informationsmaterial-om-att-hindra-spridning-av-invasiva-arter.html>

Förbundet tar fram nytt utbildningsmaterial i fisketillsyn

Havs- och vattenmyndigheten har uppdragit åt Sveriges Fiskevattenägareförbund att producera ett nytt utbildningsmaterial i fisketillsyn. Uppdraget omfattar både produktion av ett utbildningskompendium, studieplaner med frågedatabank till examen, ett presentationsmaterial i powerpoint-format och att hålla i två seminarier riktat mot bland annat länsstyrelserna där det pedagogiska upplägget i utbildningsmaterialet presenteras. Hela uppdraget ska vara slutlevererat sista november 2020.

fiskevattenägarna

Till sist

Norsen, eller slom som den kallas i Värmland med omnejd, är en liten halvt genomskinlig laxfisk som har en nyckelroll i flera av våra sjöecosystem där den är ett viktigt bytesobjekt för många rovfiskar. Norsen är den enda svenska fiskart som man kan artbestämma medelst luktsinnet. Nyfångad ger den ifrån sig en omisskännlig doft av gurka och kan genom denna egenskap även få en vegan sugen på fisk. Självt stiftade jag första gången på allvar bekantskap med "gurkfisken" i mitten av 1980-talet. Vid denna tid var jag bosatt och arbetade i Hällefors, på gränsen till slomriket. Under norsleken på våren var arten ett efterfrågat villebråd. Dags att komplettera receptlistan med ett läckert norsrecept.

Stekt nors

Ingredienser (4 port)

- 1 kg hel nors
- 1 ½ tsk salt
- 1 dl råg- eller grahamsmjöl
- 3 msk smör

Gör så här :

Rensa fisken och tag bort huvud, men låt ryggen vara kvar. Skölj fiske väl. Salta fisken och låt den gärna ligga en stund. Vänd den sedan i grovt saltat mjöl och lägg den därefter direkt i en stekpanna med lätt brynt smör. Stek norsen 2 - 3 minuter på var sida. Servera fisken med potatismos och lingonsylt.

Varma sommarhälsningar !

Thomas Lennartsson

Förbundsdirektör
Sveriges Fiskevattenägareförbund
Lilla Böslid 146, 305 96 Eldsberga
Tel. 0702-708324

Epost. thomas.lennartsson@vattenagarna.se

Hemsida. www.vattenagarna.se